



Lp Kaia Sarnet
regionaalvaldkonna asekanstler
kaia.sarnet@fin.ee
Eleri.Kautlenbach@fin.ee

Meie: 25.11.2022

Sisendinfo küsimine lähtekohtade analüüsi koostamiseks

Käesolevaga edastame Eesti Planeerijate Ühingu vastused teie küsimustele:

1. Milline on info, mida tingimata planeeringu koostaja ja mõju hindaja (konsultandid) vajavad selleks, et alustada tuulepargi planeeringulahenduse ja KSH (KMH täpsusega) aruande koostamist ja mis tuleks lähtekohtades fikseerida?

Kui soovitakse riiklikke lähtekohtasid ehk riiklikku kov eriplaneeringu ja KSH ülesannete loetelu, siis tuleks võtta aluseks koostatavad eriplaneeringud ja nende KSH-d ning nendest saab ülesannete loetelu kokku. Riiklikus ülesannete loetelus e. lähtekohtades saab olla asjakohasel juhul ülesande täitmine kui on kokkupuutuvus teemaga – st töö käigus selgub, kas alal on vastav liik või ehitist ja seda liiki või ehitist on vaja uurida. Kokkuvõttes tekib suur nimekiri, kuid kas ja mida-keda uuritakse selgub ikkagi järgmises töö etapis kohapõhisel otsustamisel.

Lähtekohad tuleb välja töötada mõistliku täpsusastmega, et oleks ühtne arusaam lahendatava osas. Nt on seni töös olevate planeeringute välja toodud lähteseisukohtade koostöö protsessis, et planeeringuga tuleb tagada tuulikupargi välise kustutusvee tagamise tingimused. Selline tingimus lähtekohtades ei anna midagi planeerijatele ja mõjuhindajatele, pigem annab see päästeameti esindajale soovi korral nõuda igasuguseid (ka mittevajalikke asju); pigem peaks olema selge vaade, et kui on elektrituulik, siis kas selle võimaliku tulekahju puhul toimub tõesti kustutustöö tavapärase hoone kustutamise viisil või on see piisavalt spetsiifiline tegevus/ehitist ja tuulepargi jaoks peaks olema teistsugused nõuded. Küsimusele vastajana leiame, et tuulepargi hoonete puhul peaks olema üldised hoonete tuleohutusnõuded ja elektrituulikutega midagi teistsugust, mida meie tänastes regulatsioonides ei ole.

Iga planeeringu puhul toimub vaidlus teemadel: kui kaugemale võib tuuliku ehitada (sh seos kõrgusega); mitu tundi võib tuulik varjutada – nendele küsimustele peab olema miinimumväärtuste osas riiklik seisukoht, mitte ei peaks neid igas asukohas iga planeeringuga uuesti üle vaidlema. Need vastused peaksid siis välistama ka müstiliste vähki tekitavate asjaolude üle vaidlused, mida teadusartikleid lugevad eksperdid ei leia, kuid mida kohalikud vastuseisjad teavad. Selliste vaidluste peale kulub tohutul tunde ning tõenäoliselt jõuavad need ka heaks kiitmise protsessi.

Üks riiklik soovitus planeerijatele on tekitada juurde uusi metsamaid metsastades uusi alasid. Vastu on võtmata seadus väärtuslike põllumajandusmaade osas. Kuhu siis tuulepargid planeerida – maale, mis pole ei väärtuslik põllumajandusmaa ega metsa? metsa, kui mitte väärtuslikule põllumajandusmaale? väärtuslikule põllumajandusmaale kui mitte metsa? Et vältida eri dokumentide vahel vastuolu, peaks olema jällegi lähtekohtades põhimõte.

Sageli on vaidlus ka looduskaitsealade lähedus – kas lindude pääsemiseks kaitsealale tuleb hoida vaba koridor? Sageli on vaidlus tuulikute nähtavuse osas – kas need võivad olla näha, kui kaugemale jne.

Kokkuvõtvalt tuleks analüüsida koos praktikas tööd teinud spetsialistiga erinevate eriplaneeringute lähteseisukohtadele laekunud seisukohtasid ja nende alusel selgitada välja mõistlikkuse tase, mida peaks ja mida ei peaks lahendama vastava planeerinuga. Kõigi eespool olevate probleemide osas peaks olema lähtekohtade tugi kov-le, et ei oleks vaidlusi eespool olevatel teemadel.

2. Milline on info, mida tingimata planeeringu koostaja ja mõju hindaja (konsultandid) vajavad selleks, et alustada tuulepargi planeeringulahenduse ja KSH (KMH täpsusega) aruande koostamist, kuid millele ei saa anda lähtekohti ette ja tuleb igakordselt asukohapõhise info tõttu sisustada?

Meie arvates see ongi konsultandi töö. Kõik need kaitsealused liigid, riigikaitseobjektid, kultuuriväärtused, maardlad jms on kohapõhine info, mis töö käigus selgub. Iga tuulepargi puhul lähtekohtade info asukohapõhine. Oluline on, et selge oleks kas lähtutakse eriplaneeringu protsessist või tuuleenergeetika teemaplaneeringu protsessist (sisuliselt milliseks on kujunenud mitme valla eriplaneeringud (st asukohta ei otsita kindlate parameetritega elektriyaamale vaid võimalikult paljudele võimalikult suures ulatuses)). Oluline, et oleks selge käsitlus, millal on eriplaneering ja millal teemaplaneering.

3. Millises täpsusastmes peaks olema kavandatav tegevus lähtekohtades fikseeritud?

Vt p 1. Riiklike lähtekohtade olemasolu aitaks vältida olukorda kus planeeritakse 25 300 m kõrgust tuulikut.

4. Millises täpsusastmes ja kuidas anda lähtekohtades ette hindamismetoodikat?

See peaks olema KSH eksperdi otsustada, lähtuma peaks ka senisest praktikast, mis kui hästi on töötanud.

5. Millised on täna teadaolevad uuringud ja analüüsid, mis tuleb iga tuulepargi kavandamisel praegusest praktikast lähtuvalt alati läbi viia?

Linnustiku uuring, sageli ka nahkhiirte uuring. Varjutuse ja müra analüüs.

6. Milline peab olema uuringute/analüüside täpsusaste, kestus, metoodika?

Oluline oleks see kokku leppida, kuid vastuse saavad anda pigem KSH juhteksperdid. Kui on riiklikes lähtekohtades olev metoodika, siis kaovad vaidlused kov tasemel.

7. Kas on veel midagi, millega tuleb arvestada?

Ettepanek kaasata otsuste tegemisse kogemustega inimesi ja motiveerida neid töös osalema.

Lugupidamisega

Kaido Koppel

Eesti Planeerijate Ühing

juhatuse esimees

info@planeerijad.ee +3725030514